

Kaïn en Abel

A. de Jong

Om de geschiedenis van Kaïn en Abel goed te begrijpen, moeten we eerst kennis nemen van de gebeurtenissen die eraan vooraf gaan. Adam en Eva waren geplaatst in de hof, waar zij vrij van de Boom des Levens mochten eten. Maar doordat de mens niet luisterde naar wat God gesproken had en zich liet beïnvloeden door de bedrieglijke verhalen en voorstellingen van de tegenstander (de slang), werd hij verbannen uit de hof en verloor hij zijn gemeenschap met God. Het gevolg was de dood. De geschiedenis van Kaïn en Abel laat zien hoe de mens opnieuw tot God kan naderen. Twee offers

Beide broers brachten een offer. Ze lijken wat dat betreft ogenschijnlijk veel op elkaar, maar toch zijn ze heel verschillend. In Hebreëen 11:4 wordt namelijk van Abel getuigd dat hij een ‘meerdere offerande’ bracht dan Kaïn. *“Door het geloof heeft Abel een meerdere offerande Gode geofferd dan Kaïn, door hetwelk hij getuigenis bekomen heeft, dat hij rechtvaardig was, alzo God over zijn gave getuigenis gaf; en door hetzelfde geloof spreekt hij nog, nadat hij gestorven is”*. Abels offerande werd geaccepteerd en de ‘mindere offerande’ van Kaïn werd verworpen. Voor God is alleen het meerdere genoeg, al het andere wordt onacceptabel geacht. Waarom deze verwerping? Sommigen menen dat Kaïns hart slecht was. Maar, was dat het echte probleem? Van Abels offer werd gezegd dat hij wél deed en dat er daarom ‘verhoging’ zou zijn. *“Is er niet, indien gij weldoet, verhoging? en zo gij niet weldoet, de zonde ligt aan de deur. Zijn begeerte is toch tot u, en gij zult over hem heersen”* (Gen. 4:7). Van Kaïn wordt gezegd dat hij niet ‘wél’ deed en dat de zonde daarom aan de deur lag.

Gehoorzaamheid en religie

Van Abel wordt verder getuigd dat hij door **geloof** offerde. Dit betekent dat er tot hem over het offer

gesproken moet zijn. Abel was gehoorzaam aan de instructies die hij ten aanzien van het offeren had gehoord. Zijn offer blijkt dan ook een bloedig offer te zijn. In het voorgaande hoofdstuk lezen we dat de Here God zelf een dier slachtte, om Adam en zijn vrouw te kleden met rokken van vellen. Kaïn en Abel moeten hiervan hebben geweten. Het moet hen verkondigd zijn. En dus verlangde de Here van hen dat ze dienovereenkomstig, door het geloof, hun offer zouden brengen. We kunnen immers slechts geloven in datgene wat ons gepredikt is. *“Zo is dan het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods”* (Rom. 10:17). In Romeinen 10:21 wordt ons de andere kant getoond, namelijk ongeloof en ongehoorzaamheid. *“Maar tegen Israëel zegt Hij: Den gebelen dag heb Ik Mijn handen uitgestrekt tot een ongehoorzaam en tegensprekend volk”*. Dit laatste vers is kenmerkend voor de weg van Kaïn. Hij had de Woorden Gods gehoord, maar hieraan zijn eigen interpretatie gegeven. God had gesproken over een bloedig offer en Kaïn had dit op zijn eigen wijze vertaald. Hoe goed bedoeld onze eigen gedachten ook mogen zijn, als zij niet overeenstemmen met de Woorden van God, dan zijn ze in Zijn oog verderfelijk. Zo vinden we dat er vanaf het allereerste begin van deze schepping slechts twee wegen zijn. De ene is de weg van gehoorzaamheid aan Gods Woord, met als gevolg rust, vrede en ‘verhoging’. De andere weg is die van de dode religie, waarin de mens probeert op eigen kracht en d.m.v. eigen inzicht de weg naar God te vinden. Een weg die doelloos is en nooit tot bestemming kan leiden.

Abel en Christus

In de geschiedenis van Kaïn en Abel wordt ons eigenlijk het Evangelie op een korte en duidelijk wijze uitgelegd. Abels naam betekent in het Hebreeuws ‘ijdel’ of ‘ijdelheid’, ‘leegheid’. Dit geeft ons meteen de verbinding naar het Nieuwe Testament. In Filippenzen 2:7 wordt gesproken over de menswording van de Here Jezus, *“...de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, en is den mensen gelijk geworden”*. Van deze Dienstknecht wordt getuigd, dat Hij ten volle gehoorzaam was aan Zijn God en Vader. Het was juist hierdoor, dat Hij uitermate werd verhoogd. *“Daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd, en heeft Hem een Naam gegeven, welke boven allen naam is;”* (Fil. 2:9). Werd er niet door de Here Zelf over Abel getuigd, dat ‘indien gij

weldoet er verhoging zal zijn? De Here Jezus bracht in Zijn leven op aarde, door geloof het juiste offer aan God. Zijn leven was één grote offerande in de dienst van God.

Kaïn en Israël

We zien onmiddellijk dat een dergelijk leven in vertrouwen, tot een confrontatie leidt met degene die slechts religieus is. In Kaïn zien we daarom een afbeelding van het ongelovig deel van Israël. Kaïn betekent; ‘verwerving’. Het wijst ons op het volk dat de Here Zichzelf verworven had. Het geloof was voor hen een religieuze karikatuur geworden. Het draaide niet meer om de inhoud, maar om de vorm. Dit werd juist aan het licht gebracht door Degene die wel in geloof en vertrouwen wandelde, n.l. de Here Jezus Christus. De vier evangeliën geven ons een uitvoerig verslag hoe de Here Jezus steeds weer werd belaagd door religieuze leiders en zogenaamde Schriftgeleerden. Alles wat Hij deed, interpreteerden zij als een provocatie. Juist op de sabbat genas Hij velen, tot ergernis van degenen die meenden God te dienen. Het kwam zelfs zo ver, dat ze Hem wilden doden (zie bijvoorbeeld Marcus 14:55). Hierin zien we opnieuw de parallel met Kaïn en Abel.

Vloek en belofte

De weg van gehoorzaamheid, die de Here Jezus ging, zou leiden tot de dood. Echter dit was niet het einde. God had immers ook gesproken over verhoging. Als wij in gehoorzaamheid wandelen, heeft de dood nooit het laatste woord. De Here Jezus werd opgewekt uit de dood en tot de uiterste maat verhoogd. In de geschiedenis van Kaïn en Abel zien we dat er een ander voor Abel in de plaats komt, n.l. ‘Seth’ (Gen. 4:25). Deze is een prachtig beeld van de opgestane Heer. Na de dood van Abel zien we dat Kaïn de vloek moet dragen. Hij zou zwervende en dolende zijn op de aarde en geen rust meer vinden voor zijn voet. Geeft deze geschiedenis niet een vooruitblik op de geschiedenis van Israël? Nog geen generatie na de dood en opstanding van de Here Jezus, werd het volk uit het land verdreven en was het ‘dolende en zwervende op de ganse aardbodem’. Toch zal het niet altijd zo blijven. Immers, van

Kaïn wordt gezegd dat de Here hem een teken gesteld had, “*opdat hem niet versloeg al wie hem vond*” (Gen. 4:15b). Hierin zien we Gods belofte. Het volk Israël, dat door de eeuwen heen altijd met vernietiging is bedreigd, is dankzij Gods trouw blijven voortbestaan. Zijn plannen zullen volvoerd worden en we zien er naar uit hoe zich dit zal gaan voltrekken. Het wachten is op Israëls bekering, als zij de Naam des Heren zullen aanroepen en onder leiding van de Messias van Israël, Jezus Christus, een werkelijke, hoopvolle toekomst tegemoet zullen gaan.